

Verksamhetsplan 2024 & 2025

Fritidsodlingens Riksorganisation

802016-5075

Verksamhetsplanering 2024-2025

Fritidsodlingens Riksorganisation, FOR

FOR är en partipolitiskt obunden paraplyorganisation för ideella organisationer med huvudsaklig inriktning mot fritidsodling. Vi består i dag av 19 medlemsorganisationer som tillsammans har 69 976 medlemmar.

Fritidsodlingens Riksorganisation, FOR, ska enligt stadgarna

- främja och utveckla svensk fritidsodling och verka för att dess status höjs i samhället
- företräda fritidsodlingens intressen gentemot myndigheter, företag och andra organisationer
- utveckla samarbeten mellan fritidsodlingens olika organisationer
- verka för att fritidsodlingen bidrar till att de nationella miljökvalitetsmålen uppnås
- verka för att öka kunskapen om odling bland barn och unga
- verka för bättre folkhälsa och ökad integration genom fritidsodling

Strategisk inriktning av verksamheten

Fritidsodling är en viktig tillgång för samhället och för många människor. För att värna och utveckla denna resurs arbetar FOR på olika sätt. Fritidsodling gynnar hälsa och välbefinnande samt har positiva effekter på miljön, såsom främjande av biologisk mångfald, kretsloppstänkande och hållbar resurshantering. Dessutom bidrar det till klimatsmart livsmedelsproduktion och matberedskap. FOR främjar ekologisk odling och ökar medvetenheten om fritidsodlingens betydelse för samhällsutvecklingen och de globala hållbarhetsmålen.

Genom samarbeten med universitet och myndigheter, såsom Jordbruksverket och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), strävar FOR efter att inkludera fritidsodlingens perspektiv i samhällsutvecklingen. Detta är särskilt viktigt eftersom fritidsodlingens synsätt ofta förbises idag. FOR företräder också fritidsodlarnas konsumentintressen som medlem i Sveriges Konsumenter.

Fritidsodling är en del av vårt kulturarv, och FOR arbetar för att bevara och sprida kunskapen om traditionella odlingsmetoder samt stödja bevarandet av äldre växtsorter. Med tanke på klimatförändringar, nya skadedjur och ökat intresse för odling blir samarbetet med forskning, myndigheter och andra ideella organisationer allt viktigare för att möta dessa utmaningar.

Vår verksamhet är indelat i tre områden

1. Kunskap och samhällsnytta
2. Påverkansarbete
3. Intern kommunikation och administration

1. Kunskap och samhällsnytta

Tyngdpunkten i FORs verksamhet är rådgivning och information om trädgårdsodling samt förmedling av aktuella forskningsresultat. Behovet av opartisk och med väl underbyggda fakta och kunskap växer för varje år och är angeläget för både nya och mer erfarna fritidsodlare.

FOR ska genom olika samhällskontakter verka för att trädgårdarnas och trädgårdsodlingens roll för matberedskap, folkhälsan och en hållbar samhällsutveckling uppmärksammas och utvecklas.

Fritidsodlingen är en del av ett gammalt kulturarv. FOR ska värna och vårda kulturarvet, bland annat genom att vidmakthålla odlingskunskanden inom befolkningen, samt stödja bevarande och tillgång till äldre växter, men samtidigt verka för att nya odlingsmetoder och växter, anpassade till nya förutsättningar, blir tillgängliga.

FOR är remissinstans för frågor som rör fritidsodling. Regeringskansliet och statliga myndigheter skickar ut betänkanden och andra förslag på remiss. Myndigheter, ideella organisationer och andra instanser får yttra sig över förslagen.

FOR ska färdigställa utredning om fritidsodlingens omfattning och betydelse i Sverige, en rapport som gjordes och sammanställdes senast 2012. Syftet är att ge en aktuell samlad överblick av fritidsodlingens kvantitativa omfattning och visa på dess betydelse i samhället. Rapporten ska ligga som grund för fortsatta efterforskningar om fritidsodlingens betydelse.

Mål	Aktiviteter 2024	Aktiviteter 2025
FORs trädgårdsrådgivning och kunskapsbank är en primär källa för odling- och trädgårdskunskap	Uppdatera och fortsätta arbete med att utöka kunskapsbanken. Målsättning 1250 frågor med svar. Göra kunskapsbanken mer känd hos allmänheten - genom exempelvis aktivitet på mässor. Kvalitetssäkra befintligt kunskapsmaterial i kunskapsbanken. Genomgång och bildsättning av 20% av materialet. Involvera FORs medlemsföreningar i uppbyggande av kunskapsbanken. Utreda och undersöka hur rådgivningen kan förbättras och göras mer relevant inför framtiden.	Uppdatera och fortsätta arbete med att utöka kunskapsbanken. Göra kunskapsbanken mer känd hos allmänheten - genom exempelvis aktivitet på mässor. Kvalitetssäkra befintligt kunskapsmaterial i kunskapsbanken. Genomgång och bildsättning av 20% av materialet. Presentera förslag för utveckling av rådgivningen och fatta beslut om genomförande.

Öka kunskapen om FOR och dess medlemsorganisationer	Genomföra Nordiska Trädgårdar och leverera ett högklassigt program för kunskapsscenen och yrkesseminarierna Medverka som utställare på Nordiska Trädgårdar och Nolia trädgård och presentera FORs pågående projekt och verksamhet Omförhandla samarbetsavtal med Stockholmsmässan	Genomföra Nordiska Trädgårdar och leverera ett högklassigt program för kunskapsscenen och yrkesseminarierna Medverka som utställare på Nordiska Trädgårdar och Nolia trädgård och presentera FORs pågående projekt och verksamhet
Bidra till att fritidsodlare har tillgång till aktuell kunskap om odling	Uppdatera befintliga och skriva nya faktablad exempelvis; <ul style="list-style-type: none"> • växtskyddsmedel i fritidsodling • Honungsskivling 	Skriva nya faktablad
Förbättra samverkan med myndigheter	I samarbete med Jordbruksverket planera och genomföra karantänskadegörarundersökning, inkluderar initiering av medborgarforskning*	I samarbete med Jordbruksverket planera och genomföra karantänskadegörarundersökning, inkluderar initiering av medborgarforskning*
Öka kunskapen om biologisk mångfald	Invasiva främmande växter* <ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning till allmänheten • Utveckling och distribution av informationsmaterial. • Utbildning • Samarbete med myndigheter Rikare Trädgård* <ul style="list-style-type: none"> • Kampanjtema om buskar och träd. Publicera artiklar och guider • Utse Årets Rikare Trädgård och Årets trädgårdskryp • Fortsätta samarbetet med Naturhistoriska museet kring Ett rikare Sverige 	Fortsätta driva projekten Invasiva främmande växter och Rikare Trädgård*

<p>Stärka konsumentskyddet för fritidsodlare</p>	<p>Sammanställa & kommunicera resultat från kunskapsinsamling gällande pyralider 2023</p> <p>Genomföra aktivitet ihop med EPOK (SLU) om pyralider</p> <p>Möte med LRF om pyralider</p> <p>Kontakt med EU-parlamentariker om pyralider</p> <p>Driva frågan om dålig produktinformation för jord- och gödselprodukter ihop med Sveriges Konsumenter*</p>	<p>Bevaka frågan om pyralider*</p>
--	--	------------------------------------

* Kräver extern finansiering, utöver statsanslag från Jordbruksverket, för att kunna genomföras.

2. Påverkansarbete

Med rätt kunskap kan alla göra miljö- och klimatsmarta val i sina trädgårdar och odlingar. Fritidsodlarna skulle kunna ha avgörande effekt för att nå de svenska miljökvalitetsmålen. FOR vill vara med och bidra till detta, men för att kunna vara kanalen mellan fritidsodlare och myndighet behövs mer resurser och dessutom, en myndighet som har ansvar för fritidsodlingen.

FOR gör stor samhällsnytta inom många av områdena ovan. Trots detta har de statliga anslagen drastiskt sänkts de senaste åren. FOR kommer under året att på alla sätt påtala betydelsen av fortsatt stöd till fritidsodlingens organisationer, bland annat genom uppvaktningar och skrivelser för att få en höjning av statsanslaget.

Mål	Aktiviteter 2024	Aktiviteter 2025
Öka medvetenheten om fritidsodlingens värden i samhället	<p>I remissarbetet lyfta fritidsodlingens frågor. Förväntade remisser;</p> <ul style="list-style-type: none"> Nationell livsmedelsberedskap Nationell förteckning över invasiva främmande arter <p>Förmedla information om fritidsodlingen genom nyhetsbrev. Målsättning att nå 2000 prenumeranter</p> <p>Publicera debattartiklar i syfte att lyfta fritidsodlingens frågor med fokus på livsmedelsberedskap och invasiva främmande växter</p> <p>Genomföra enkätundersökning i samarbete med opinionsinstitut gällande fritidsodlingens omfattning</p> <p>Analysera och skriva rapport Kommunicera rapport till media och myndigheter</p>	<p>I remissarbetet lyfta fritidsodlingens frågor.</p> <p>Förmedla information om fritidsodlingen genom nyhetsbrev.</p> <p>Presentera rapport om Fritidsodlingens omfattning på Nordiska Trädgårdar 2025 Planera för kommande undersökningar</p>

<p>Ökad kunskap om fritidsodlingen och dess organisationers bidrag till samhället bland riksdagens ledamöter. Med långsiktig målsättning att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att de fasta anslagen till FOR minst ska fördubblas, till fem miljoner. • Att fritidsodlingen ska ingå i Jordbruksverkets ansvar 	<p>Arrangera möte i Riksdagen Invitera riksdagsledamöter till Nordiska trädgårdar Att en riksdagsledamot lägger en motion eller gör ett utskottsförslag gällande minst en av våra frågor.</p>	<p>Bjuda in riksdagsledamöter till Nordiska trädgårdar. Att en riksdagsledamot lägger en motion eller gör ett utskottsförslag gällande minst en av våra frågor.</p>
<p>Stärkt forskning och statistikinsamling om fritidsodling</p>	<p>Aktivt söka samarbeten för att medverka i forskningsprojekt om livsmedelsberedskap</p> <p>Uppvakta relevanta myndigheter</p> <p>Ta fram en strategi för att initiera att fler examensarbeten genomförs inom ämnen av intresse för fritidsodling.</p> <p>Samla in förslag på relevanta ämnen för examensarbeten från medlemsorganisationerna</p>	<p>Uppvakta relevanta myndigheter</p> <p>Genomföra en omvärldsanalys för att kartlägga kunskapsluckor inom forskning och identifiera universitet där relevant forskning pågår.</p> <p>Initiera examensarbeten om fritidsodling</p>

* Kräver extern finansiering, utöver statsanslag från Jordbruksverket, för att kunna genomföras.

3. Intern kommunikation och administration

Medlemsföreningarnas samhörighet och gemensamma slagkraft är viktig och ska främjas genom utökat utbyte av kunskap, nyheter och information. Medlemsföreningarna ska genom FORs arbete vara trygga i att de kan ta del av korrekt och faktagranskat material att förmedla och använda i sina respektive organisationer. Genom kontinuerlig kommunikation ska FOR verka för att medlemsföreningarna känner stolthet och vill förmedla att de är en del av FOR.

Organisationsstrukturen ska utvärderas och anpassas för att bättre stödja kommunikationsmålen och medlemsföreningarnas behov.

Mål	Aktiviteter 2024	Aktiviteter 2025
Stärka samarbetet mellan FORs medlemsföreningar	Medlemskonferens Digitala möten för specialsällskapen Anställa föreningskoordinator för att utveckla interna samarbeten och aktiviteter gällande insatser mot ofrivillig ensamhet*	Medlemskonferens Digitala möten för specialsällskapen
Översyn av organisationsstruktur	Uppdatera befattningsbeskrivningar och organisationsstruktur Undersöka möjligheter till effektivisering av verksamheten	Genomföra effektivisering av verksamheten
Utökade finansieringsmöjligheter	Undersöka och analysera potentiella finansieringsmöjligheter för att komplettera befintliga inkomstkällor Föreslå konkreta åtgärder och implementeringsplaner för att ta tillvara på de nya finansieringsmöjligheterna. Söka extern projektfinansiering och organisationsbidrag för att bibehålla kompetens och utveckla verksamheten. Exempelvis från: <ul style="list-style-type: none"> Naturvårdsverket Socialstyrelsen Formas kommunikationsutlysning Allmänna arvsfonden 	Implementera föreslagna åtgärder i verksamheten Söka medel från: <ul style="list-style-type: none"> Naturvårdsverket Socialstyrelsen Formas kommunikationsutlysning Allmänna arvsfonden

Öka intresset för fritidsodling och de frågor som FOR driver	Utveckla hemsidan www.for.se som en källa att återvända till för kunskap och nyheter	Utveckla hemsidan www.for.se som en källa att återvända till för kunskap och nyheter
	Öka antalet följare på sociala medier genom satsning på annonsering	Öka antalet följare på sociala medier